

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

SPRENDIMAS

2024 m. vasario 9 d. Nr. 21RE-95 (AG-929/04-2023)

Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narių Remigijaus Kalašnyko, Ingos Lipnickienės (Komisijos posėdžio pirmininkė ir pranešėja) ir Mindaugo Siaurio,

sekretoriaujant Ramūnei Misevičiūtei,
dalyvaujant pareiškėjos A. R. įgaliotam atstovui A. R.,

viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotoliniu vaizdo konferencijos būdu išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos A. R. skundą dėl Vilniaus miesto savivaldybės administracijos sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė :

Pareiškėja A. R. (toliau – ir pareiškėja) skunde Komisijos prašo panaikinti atsakovo Vilniaus miesto savivaldybės administracijos (toliau – ir atsakovas, Administracija) 2023 m. gruodžio 18 d. sprendimą Nr. A51-198502/23(23(2.14.212E-ŽEM) „Dėl sodininkų bendrijos „Vilija“ ribos patikslinimo miesto skaitmeniniame žemėlapyje“ (toliau – Sprendimas) bei įpareigoti atsakovą per Komisijos nustatytą laiką priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Nurodė, kad Administracija Sprendimu neteisėtai ir nepagrįstai atsisakė tikslinti Vilniaus miesto skaitmeninį žemėlapi ir neteisėtai kelia reikalavimą sodininkų bendrijai (toliau – SB) „Vilija“ atlikti kadastrinius matavimus. Pareiškėjos teigimu, pateikus prašymą dėl laisvos valstybinės žemės įsigijimo, atsakovas pradėjo tikslinti SB „Vilija“ ribas, teikdamas administracinius nurodymus savivaldybės įmonei (toliau – SĮ) „Vilniaus planas“, tačiau paaikšėjus, kad tikslinimas atliktas formaliai ir neatitinka SB „Vilija“ ribų ir infrastruktūros, nepagrįstai atsisakė iš naujo tikslinti SB „Vilija“ ribas ir nurodė pareiškėjai atlikti SB „Vilija“ kadastrinius matavimus. Pareiškėja nesutinka, kad administracinių paslaugų teisenos tvarka padarytas klaidas turi taisyti atliekant visos bendrijos kadastrinius matavimus, net ir neturėdama tam įgaliojimų, nes ji nėra SB „Vilija“ valdymo organas. Pareiškėjos nuomone, toks viešasis administravimas nėra nei kokybiškas, nei geras nei tvarus, nes miesto skaitmeninio žemėlapio, kaip informacinės sistemos, tvarkytojas yra atsakovas.

Pažymėjo, kad Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) 2023 m. gegužės 3 d. sprendimu administracinėje byloje Nr. eA-435-502/2023 (toliau – LVAT 2023 m. gegužės 3 d. sprendimas) nustatė, kad dalis pareiškėjos pageidaujamo įsigyti valstybinės žemės ploto patenka į SB „Vilija“ teritoriją, o kita dalis – SB „Draugystė“ teritoriją. Taigi, pageidaujamas įsigyti valstybinės žemės sklypas yra mėgėjų sodo teritorijoje ir pagal nustatytą reguliavimą, atsakovo Sprendime nurodyti argumentai, pareiškėjos nuomone, nėra kliūtis žemės sklypo formavimo ir pertvarkymo projektų rengimui įsiterpusiems valstybinės žemės plotams, dėl to ginčijamas sprendimas negali būti pripažintas teisėtu ir pagrįstu. Pareiškėjos teigimu, atsakovas neteisėtai kelia reikalavimą atlikti SB „Vilija“ kadastrinius matavimus, nors 2021 metais Administracija tikslino SB „Vilija“ skaitmeninį žemėlapi ir padarė klaidų, dėl kurių negali tinkamai įvykdyti LVAT 2023 m. gegužės 3 d. sprendimo.

Pareiškėjos teigimu, Administracija Sprendime nurodo neįgyvendinamas sąlygas, nes pareiškėja nėra tas subjektas, kuris gali atlikti SB „Vilija“ kadastrinius matavimus. SB „Vilija“ 2015 m. lapkričio 11 d. raštu patvirtino, kad laistymo sistemos vamzdynas priklauso SB „Vilija“ bendrojo naudojimo objektams, o SB „Vilija“ visuotinio narių susirinkimo 2011 m. rugsėjo 24 d. protokolu (toliau – 2011 m. rugsėjo 24 d. protokolas) leido savo nariams išpirkti bendrojo naudojimo žemės sklypą, numatant 0,5 m servitutą į abi puses nuo vamzdžio ašinės linijos. Todėl atsakovas, tikslindamas Vilniaus miesto skaitmeninį žemėlapi, 2020–2021 m. padarė faktinių klaidų ir neatitikimų SB „Vilija“ teritorijoje, numatant vandentiekį kitoje bendrijoje ir neteisėtai atsisako minėtą klaidą ištaisyti. Administracija 2023 m. spalio 18 d. raštu Nr. A51-165703/23(2.14.2.12E-ŽEM) „Dėl vandentiekio įtraukimo į sodininkų bendrijos „Vilija“ teritorijos ribas“ (toliau – 2023 m. spalio 18 d. raštas) rinko informaciją apie SB „Vilija“ ribas ir vandentiekį, tačiau skundžiamame sprendime nemotyvuotai nurodo kadastro nuostatas, kurių pagrindu pareiškėja negali atlikti kadastrinių matavimų, tuo pažeidžiant Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymo 8 straipsnio 4 punktą.

Pareiškėjos nuomone, skundžiamas sprendimas neatitinka individualaus administracinio akto reikalavimų, įtvirtintų Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAĮ) 10 straipsnio 5, 6 dalyse, nepateikti faktai ir motyvai, pateiktos klaidinančios faktinės aplinkybės ir dėl to pažeistos pareiškėjos teisės ir teisėti interesai. Dėl skundžiamo sprendimo trūkumų jis naikintinas (b. l. 37–39).

Pareiškėjos įgaliotas atstovas Komisijos posėdyje palaikė skunde išdėstytas aplinkybes ir prašė jį tenkinti. Akcentavo, kad pats atsakovas pripažino, kad tikslinimas atliekamas administracinės teisenos tvarka, tikslinimas atliktas ne šiuolaikinėmis priemonėmis, ribos netikslios, į vietą faktinės situacijos nebuvo atvykę patikrinti. Vertino, kad atsakovas turi galimybę patikslinti skaitmeniniame žemėlapyje sodininkų bendrijos ribas, kreipdamas į „Vilniaus planas“. Klaidas turi ištaisyti pats atsakovas. Nurodė, kad pareiškėja, kaip SB „Vilija“ narė, turi teisę kreiptis į Administraciją su prašymu tikslinti sodininkų bendrijos ribas. Pabrėžė, kad visa situacija Administracijai žinoma, kalbėta ir telefonu, tačiau šiuo atveju įpareigoja pareiškėją atlikti visos sodininkų bendrijos kadastrinius matavimus, kai pats atsakovas turi atlikti tokius matavimus.

Atsakovas Administracija prašo pareiškėjos skundą atmesti kaip nepagrįstą. Atsiliepiame paaiškino, kad Sprendimu buvo atsakyta į pareiškėjos 2023 m. rugpjūčio 18 d., 2023 m. lapkričio 14 d. ir 2023 m. gruodžio 14 d. prašymus (toliau – ir prašymai) patikslinti miesto skaitmeninį žemėlapi dėl jo klaidingumo. Administracijos teigimu, Sprendimas yra išsamus, pagrįstas teisės aktų nuostatomis ir neturėtų būti naikinamas. Pažymėjo, kad pareiškėja prašė patikslinti SB „Vilija“ ribas, o kartu su prašymu nepateikė sodininkų bendrijos valdymo organo sutikimo atstovauti SB „Vilija“. Atsižvelgiant į šią aplinkybę ir vadovaujantis VAĮ 11 straipsnio 2 dalies nuostatomis, pareiškėjai buvo paaiškinta, kad ji neturi teisinio pagrindo būti bendrijos atstove sprendžiant klausimus, susijusius su mėgėjų sodo teritorijos administravimu bei sodininkų bendrijos bendrojo naudojimo objektų valdymu. Kadangi pareiškėjos prašymas negalėjo būti tenkinamas dėl nepateikto dokumento, suteikiančio teisę atstovauti sodininkų bendriją, tačiau nagrinėjant pareiškėjos prašymus buvo vadovautasi VAĮ 3 straipsnyje numatytu išsamumo principu, tad Sprendime buvo nurodyti teisės aktai, reglamentuojantys sodininkų bendrijos reorganizavimą, valdymą ir veiklą, pertvarkymą ir pabaigą, sodininkų bendrijos naudojimo turto valdymą, sodininkų bendrijos nario teises ir pareigas, mėgėjų sodo teritorijos ir mėgėjų sodų sklypų tvarkymo bei naudojimo reikalavimus. Sprendimu pareiškėja buvo informuota, kad sodininkų bendrijos ribos miesto skaitmeniniame žemėlapyje buvo pažymėtos vadovaujantis sodininkų bendrijos generaliniais planais, taip pat buvo paaiškinta, kokiomis teisės aktų nuostatomis vadovaujantis buvo rengiami sodininkų bendrijos generaliniai planai ir kokius veiksmus sodininkų bendrija (jos pirmininkas ar sodininkų bendrijos įgaliotas asmuo) turėtų atlikti, siekiant pažymėti sodininkų bendrijai priskirtos mėgėjų sodo teritorijos ribas nekilnojamojo turto kadastro žemėlapyje.

Dėl SB „Vilija“ ribų tikslinimo pažymėjo, kad jokie veiksmai, susiję su SB „Vilija“ ribų tikslinimu nebuvo atlikti ir šis pareiškėjos teiginys neatitinka tikrovės. Pareiškėja nepateikė jokių

įrodymų, patvirtinančių šiuos savo teiginius. Paašškino, kad SB „Vilija“ ribos miesto skaitmeniniame žemėlapyje pažymėtos atsižvelgiant į SB „Vilija“ generalinį planą, ir jokios pareiškėjos nurodytos neva Administracijos padarytos klaidos, pažymint bendrijos ribą miesto skaitmeniniame žemėlapyje, nenustatytos. Sprendime tik buvo paašškinta, kokiais teisės aktais vadovaujantis ir kokie veiksmai turėtų būti atlikti pažymint sodininkų bendrijos ribą nekilnojamojo turto kadastro žemėlapyje. Taip pat Sprendime pareiškėjai nebuvo nurodyta, kad ji turėtų atlikti SB „Vilija“ kadastrinius matavimus. Atkreipė dėmesį į tai, kad savo skunde pati pareiškėja nurodė LVAT 2023 m. gegužės 3 d. sprendimą, kuriame buvo konstatuota, kad dalis pareiškėjos pageidaujamo įsigyti valstybinės žemės ploto patenka į SB „Vilija“ teritoriją, o kita dalis – į SB „Draugystė“ teritoriją“. Tai reiškia, kad valstybinės žemės plotas, kuriame nutiestas vandentiekis ir kurį pareiškėja prašo priskirti SB „Vilija“, patikslinant miesto skaitmeninį žemėlapi, priklauso abiem sodininkų bendrijom, todėl pareiškėjos argumentai, kad pažymint SB „Vilija“ ribas miesto skaitmeniniame žemėlapyje buvo padarytos klaidos, neturi jokio teisinio pagrindo bei nėra niekaip įrodyti. Administracija 2023 m. spalio 18 d. raštu kreipėsi į SB „Draugystė“ dėl galimybės įtraukti į SB „Vilija“ ribas ties SB „Draugystė“ ir „Vilija“ riba įrengtą vandentiekį. SB „Draugystė“ 2023 m. spalio 30 d. pateiktame atsakyme, be kitų aplinkybių, nurodė, kad jos nariai naudojami vietiniu vandentikiu, kuris yra bendrojo naudojimo teritorijoje tarp dviejų SB – „Draugystė“ ir „Vilija“, o SB „Vilija“ priklauso ne vandentiekio tinklas, o vandens gręžinys, kuris abi bendrijas aprūpina vandeniu, ir SB „Draugystė“ atlygina SB „Vilija“ vandens tiekimo išlaidas. Todėl SB „Draugystė“ nesutinka, kad būtų keičiama SB „Vilija“ riba bendrojo naudojimo teritorija, priskiriant tik SB „Vilija“. Administracija taip pat paašškino, kad pareiškėjos nurodyti 2015 m. lapkričio 22 d. raštas bei SB „Vilija“ 2011 m. rugsėjo 24 d. protokolas nėra teritorijų planavimo dokumentai, kuriais vadovaujantis galėtų būti tikslinamos SB „Vilija“ teritorijos ribos. Administracijos nuomone, Sprendime tinkamai išdėstytos ginčo santykiui taikytinos teisės aktų nuostatos, įvertintos ginčiui aktualios faktinės aplinkybės, paašškinta Administracijos pozicija, todėl naikinti Sprendimą nėra nei teisinio, nei faktinio pagrindo (b. l. 48–52, 77).

Administracija rašytiniuose paašškinimuose pažymėjo, kad Administracijoje nebuvo priimtas joks atskiras sprendimas, kurio pagrindu būtų buvę atlikti sodininkų bendrijų aplinkinių ribų pakeitimai ar patikslinimai. Tačiau tai, kad buvo atlikti patikslinimai po to, kai buvo identifiukuota, kad pagalbinėje priemonėje duomenys neatitinka faktinių aplinkybių, neturėtų būti vertinama niekaip kitaip kaip tik klaidingų duomenų pakeitimas teisingais ir atitinkančiais faktinę situaciją. Paašškino, kad Administracija patogesniai darbu yra parengusi Vilniaus miesto suvestinį skaitmeninį žemėlapi (toliau ir – GIS), į kurį perkelia duomenis iš aktualių registrų bei visą su teritorijų planavimu susijusią informaciją. Šiame žemėlapyje, be kita ko, yra žymimos ir sodininkų bendrijų ribos, kurios buvo nustatytos prieš daugelį metų parengtais ir patvirtintais sodininkų bendrijų generaliniais planais. Buvo nustatyta, kad skaitmeniniame žemėlapyje galimai netiksliai pažymėtos SB „Draugystė“ ir „Vilija“ ribos (jos pažymėtos taip, kad neatitinka generalinių planų sprendinių). Dėl šios priežasties Administracijos Žemės tvarkymo ir administravimo skyrius 2021 m. sausio 4 d. tarnybiniu raštu Nr. A121-79/21(2.14.2.12-ŽEM) (toliau – 2021 m. sausio 4 d. tarnybinis raštas) kreipėsi į skaitmeninį žemėlapi administruojančią SĮ „Vilniaus planas“ (dabar UAB „ID Vilnius“) su prašymu Vilniaus miesto suvestiniame skaitmeniniame žemėlapyje patikslinti SB „Vilija“ ir „Draugystė“ aplinkines ribas taip, kad GIS esantys duomenys atitiktų sodininkų bendrijų „Vilija“ ir „Draugystė“ generalinių planų sprendinius. SĮ „Vilniaus planas“ patvirtinto generalinio plano sprendinius, Vilniaus miesto suvestiniame skaitmeniniame žemėlapyje patikslino SB „Vilija“ aplinkinę ribą. Tuo tarpu SB „Draugystė“ aplinkinė riba Vilniaus miesto suvestiniame skaitmeniniame žemėlapyje buvo patikslinta atsižvelgiant į Vilniaus miesto valdybos 1994 m. rugsėjo 2 d. potvarkiu „Dėl sodininkų bendrijos „Draugystė“ žemės pardavimo ir nuomos“ patvirtinto generalinio plano sprendinius. Administracija akcentavo, kad teises pasekmes sukelia galiojantys teritorijų planavimų ir kitokie dokumentai (pavyzdžiui, generaliniai planai), kurių sprendiniai yra perkelti į Vilniaus miesto suvestinį skaitmeninį žemėlapi patogesniai darbu; būtent minėti sprendiniai yra aktualūs ir jais vadovujamasi priimant vienokius ar kitokius sprendimus. Taigi, būtent SB „Vilija“ ir „Draugystė“ generaliniai planai ir jų sprendiniai yra svarbūs priimant sprendimus. Nagrinėjamu atveju minėtų

sodininkų bendrijų ribos, nustatytos minėtais administraciniais sprendimais ir suplanuotos generaliniais planais nebuvo ir negalėjo būti keičiamos. (b. l. 91–95).

Skundas atmetinas

Byloje nagrinėjamas ginčas dėl Administracijos Sprendimo, kuriuo buvo išnagrinėti pareiškėjos prašymai, teisėtumo.

Bylos duomenimis nustatyta, kad pareiškėja 2023 m. rugpjūčio 22 d. pateikė Administracijai 2023 m. rugpjūčio 18 d. prašymą, kuriame nurodė, kad SB „Vilija“ vandentiekis priklauso SB „Vilija“ teritorijai pagal SB „Vilija“ 2011 m. rugsėjo 24 d. protokolą. Prašė patikslinti Vilniaus miesto skaitmeninį žemėlapi, įtraukiant SB „Vilija“ vandentiekio teritoriją, kurioje yra SB „Vilija“ vandentiekis į SB „Vilija“ teritorijos ribas (b. l. 60).

Administracija 2023 m. spalio 18 d. raštu kreipėsi į SB „Draugystė“, prašydama informuoti, ar ties SB „Vilija“ ir SB „Draugystė“ riba įrengtu vandentikiu naudojasi SB „Draugystė“ bendrijos nariai, ar jie apmoka vandentiekio eksploataavimo išlaidas. Informacija reikalinga rengiant pareiškėjai atsakymą į prašymą įtraukti į SB „Vilija“ ribas ties bendrijų riba įrengtą vandentikį (b. l. 72–73).

SB „Draugystė“ 2023 m. spalio 28 d. pateikė Administracijai raštą, kuriame informavo, kad SB „Draugystė“ naudojasi vietiniu vandentikiu, kuris yra bendrojo naudojimo teritorijoje tarp dviejų SB – „Draugystė“ ir „Vilija“. Bendrijos nariai savo jėgomis ir lėšomis atlieka vandentiekio tinklo priežiūros ir remonto darbus. Pažymėjo, kad SB „Vilija“ priklauso ne vandentiekio tinklas, o vandens gręžinys, kuris aprūpina abi bendrijas vandeniu. Dėl to SB „Draugystė“ moka SB „Vilija“ už vandens gavimo išlaidas. SB „Draugystė“ nesutinka, kad būtų keičiamos generaliniais planais patvirtintos ribos ir visa bendrojo naudojimo teritorija, esanti tarp abiejų bendrijų, būtų priskirta vien tik SB „Vilija“. Prašė palikti esamą padėtį ir palikti bendrą ribą per bendrojo naudojimo teritorijos vidurį (b. l. 74, 76).

Pareiškėja 2023 m. lapkričio 14 d. pateikė Administracijai 2023 m. lapkričio 9 d. prašymą, kuriame nurodė, kad Administracijos 2023 m. spalio 18 d. raštas nekorektiškas, vandentiekis jau yra SB „Vilija“ nuosavybė, pagal 2011 m. rugsėjo 24 d. protokolo 3 klausimo sprendimą nurodoma, kad bendrijos nariai turi teisę išpirkti dalį žaliosios juostos, numatant servitutą vandentikiui po 0,5 m į abi puses nuo vamzdžio ašinės linijos. Priimant sprendimą dėl Vilniaus miesto savivaldybės suvestinio skaitmeninio žemėlapio koregavimo, prašė vadovautis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 4.112 straipsnio 2 dalimi, 4.37 straipsnio 1 dalimi. Pridėjo Administracijos 2023 m. spalio 18 d. raštą ir SB „Vilija“ 2011 m. rugsėjo 24 d. protokolą (b. l. 61–62).

Pareiškėja 2023 m. gruodžio 14 d. pateikė Administracijai 2023 m. gruodžio 6 d. prašymą, kuriame nurodė, kad, atsižvelgiant į galiojantį reglamentavimą (CK 4.112 straipsnio 2 dalis), Administracijos 2023 m. spalio 18 d. raštas nekorektiškas, vandentiekis jau yra SB „Vilija“ nuosavybė, pagal 2011 m. rugsėjo 24 d. protokolo 3 klausimo sprendimą nurodoma, kad bendrijos nariai turi teisę išpirkti dalį žaliosios juostos, numatant servitutą vandentikiui po 0,5 m į abi puses nuo vamzdžio ašinės linijos. Prašė priimant sprendimą dėl Vilniaus miesto savivaldybės suvestinio skaitmeninio žemėlapio koregavimo, vadovautis CK 4.112 straipsnio 2 dalimi, 4.37 straipsnio 1 dalimi (b. l. 70–71).

Administracija, atsakydama į pareiškėjos prašymus, gautus 2023 m. rugpjūčio 22 d., 2023 m. lapkričio 14 d., 2023 m. gruodžio 14 d., Sprendimu informavo, kad pareiškėja kartu su prašymu nepateikė sodininkų bendrijos valdymo organo sutikimo atstovauti bendrijai, todėl, pagal nurodytas teisės aktų nuostatas, neturi pagrindo būti bendrijos atstove sprendžiant klausimus, susijusius su mėgėjų sodo teritorijos administravimu bei sodininkų bendrijos bendrojo naudojimo objektų valdymu. Sprendime taip pat paaiškino, kad atsižvelgiant į teisės akto nuostatas, kurios numato, kad sodininkų bendrijos valdymo organas atlieka mėgėjų sodo teritorijos administravimą, Administracija 2023 m. spalio 18 d. raštu kreipėsi į SB „Draugystė“ dėl galimybės įtraukti į SB „Vilija“ ribas ties SB „Draugystė“ ir „Vilija“ riba įrengtą vandentikį. SB „Draugystė“ 2023 m. spalio 30 d. pateiktame atsakyme, be kitų aplinkybių, nurodė, kad SB „Draugystė“ nariai naudojasi vietiniu vandentikiu, kuris yra bendrojo naudojimo teritorijoje tarp dviejų SB – „Draugystė“ ir „Vilija“, o SB „Vilija“ priklauso ne vandentiekio tinklas, o vandens gręžinys, kuris abi bendrijas aprūpina vandeniu, ir

SB „Draugystė“ atlygina SB „Vilija“ vandens tiekimo išlaidas. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, SB „Draugystė“ nesutinka, kad būtų keičiama SB „Vilija“ riba bendrojo naudojimo teritoriją priskiriant tik SB „Vilija“. Paaikšino, kad nei Lietuvos Respublikos sodininkų bendrijų įstatyme (toliau – Bendrijų įstatymas), nei kituose teisės aktuose nėra apibrėžta sodininkų bendrijos ribos sąvoka. Sodininkų bendrijos generaliniai planai šiuo metu neberengiami, o generalinių planų tikslinimo ir (ar) koregavimo teisės aktai taip pat nereglamentuoja, todėl keisti sodininkų bendrijos ribas, tikslinant sodo teritorijos generalinį planą, nėra galimybės. Dėl duomenų patikslinimo Vilniaus miesto skaitmeniniame žemėlapyje (toliau – žemėlapis) informavo, kad žemėlapyje sodininkų bendrijos ribos buvo pažymėtos atsižvelgiant į sodininkų bendrijos generalinius planus. Sodininkų bendrijos išplanavimo projektai (generaliniai planai) buvo rengiami ir pirminis sodo sklypų privatizavimas buvo vykdomas vadovaujantis žemės ūkio ministro pirmojo pavaduotojo 1992 m. kovo 20 d. patvirtintais Sodininkų bendrijų narių sodo sklypų pardavimo tvarkos metodiniais nurodymais, kurių 9 punkte nurodyta, kad, patikslinus sodininkų bendrijos žemės paskirstymą, sodininkų bendrijos valdyba turi patikslinti viso sodo išplanavimo projektą ir jo eksplikacijoje turi būti nurodyti visi parduodami plotai bei parodytas bendrojo naudojimo žemės plotas (atskirai parodant privažiavimų, miškų, vandens telkinių bei kitos žemės plotus). Pažymėjo, kad SB „Vilija“ skirtos mėgėjų sodo teritorijos ribų duomenys nėra nustatyti ir pažymėti kadastro žemėlapyje, todėl nėra galimybės įvertinti jų išsamumo ir teisingumo. Informavo, kad Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 15 d. nutarimu Nr. 534 „Dėl Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Kadastro nuostatai), nustatyta tvarka nustačius ir pažymėjus kadastro žemėlapyje SB „Vilija“ skirtos teritorijos ribų duomenis ir juos įvertinus, galėtų būti sprendžiamas klausimas dėl žemėlapio duomenų tikslinimo. Atkreipė dėmesį, kad SB „Vilija“ 2011 m. rugsėjo 24 d. protokolas nėra teritorijų planavimo dokumentas, kuriuo vadovaujantis gali būti nustatyta (koreguojama) mėgėjų sodo teritorijos riba (b. l. 56–59).

Pareiškėja su Sprendimu nesutinka, prašo jį panaikinti ir įpareigoti Administraciją priimti teisės aktus atitinkantį sprendimą. Pareiškėjos nuomone, Administracija neteisėtai ir nepagrįstai atsisakė tikslinti Vilniaus miesto skaitmeninį žemėlapij ir neteisėtai kelia reikalavimą SB „Vilija“ atlikti kadastrinius matavimus. Pats atsakovas turi ištaisyti klaidą.

Byloje vertinama, ar Administracija tinkamai atsakė į pareiškėjos prašymus.

Bylos faktinės aplinkybės patvirtinta, kad pareiškėja kreipėsi į Administraciją su prašymais, kuriuose prašė patikslinti Vilniaus miesto skaitmeninį žemėlapij, įtraukiant SB „Vilija“ vandentiekio teritoriją, kurioje yra SB „Vilija“ vandentiekis, į SB „Vilija“ teritorijos ribas. Administracija, išnagrinėjusi pareiškėjos prašymus, Sprendimu informavo pareiškėją, kad pareiškėja kartu su prašymu nepateikė sodininkų bendrijos valdymo organo sutikimo atstovauti bendrijai, todėl pareiškėja neturi pagrindo būti bendrijos atstove sprendžiant klausimus, susijusius su mėgėjų sodo teritorijos administravimu bei sodininkų bendrijos bendrojo naudojimo objektų valdymu. Taip pat pareiškėjai paaikšino, nurodant teisės aktų nuostatas, kad keisti sodininkų bendrijos ribas, tikslinant sodo teritorijos generalinį planą, nėra galimybės. Informavo, kad Kadastro nuostatų nustatyta tvarka nustačius ir pažymėjus kadastro žemėlapyje SB „Vilija“ skirtos teritorijos ribų duomenis ir juos įvertinus, galėtų būti sprendžiamas klausimas dėl žemėlapio duomenų tikslinimo.

Komisijos vertinimu, Administracija tinkamai išnagrinėjo pareiškėjos prašymus, atsižvelgusi į prašymų turinį. Pats atsakovas neturėjo teisės keisti teiktų prašymų turinio. Skundžiamas sprendimas yra tinkamai motyvuotas tiek nustatytomis faktinėmis aplinkybėmis, tiek ir pateiktu teisiniu pagrindimu. Komisija neturi teisinio pagrindo nesutikti su Administracijos Sprendime išdėstytais argumentais.

Visų pirma, pasisakytina, dėl pareiškėjos teisės reikšti prašymą dėl SB „Vilija“ patikslinti Vilniaus miesto skaitmeninį žemėlapij, įtraukiant bendrijos vandentiekio teritoriją.

Sodininkų bendrijų reorganizavimą, valdymą ir veiklą, pertvarkymą ir pabaigą, sodininkų bendrojo naudojimo turto valdymą, sodininkų bendrijos nario teises ir pareigas, mėgėjų sodo teritorijos ir mėgėjų sodų sklypų tvarkymo bei naudojimo reikalavimus nustato Bendrijų įstatymas.

Pagal Bendrijų įstatymo 2 straipsnio 7 dalį, sodininkų bendrijos administravimas – sodininkų bendrijos valdymo organo atliekamas sodininkų bendrijos, kaip juridinio asmens, administravimas, mėgėjų sodo teritorijos administravimas, ūkinių ir finansinių reikalų tvarkymas, sodininkų bendrijos bendrojo naudojimo objektų valdymo ir priežiūros organizavimas.

Bendrijų įstatymo 7 straipsnyje reglamentuojama sodininkų bendrosios dalinės nuosavybės teisė ir jos įgyvendinimas. Šio straipsnio 1 dalyje įtvirtinta, kad sodininkams bendrosios dalinės nuosavybės teise priklauso sodininkų bendromis lėšomis ar bendromis sutelktomis jėgomis pastatyti, įrengti ar kitaip įsigyti bendrojo naudojimo objektai: bendrojo naudojimo žemė su bendrojo naudojimo pastatais ir įrenginiais (tvoros, vartai, poilsio aikštelės, pliažai, miškai, vandens telkiniai ir kt.); bendroji inžinerinė įranga – vandentiekio, kanalizacijos, dujų, elektros, telekomunikacijų ir rodmenų tinklai, melioracijos įrenginiai, keliai, tiltai, lieptai, vamzdynai ir angos, elektros skydai ir kita bendrojo naudojimo inžinerinė techninė įranga, esanti bendrojo naudojimo teritorijose bei patalpose ar konstrukcijose, taip pat šie objektai, įrengti sodo sklypuose, jeigu jie susiję su visos mėgėjų sodo teritorijos inžinerinės techninės įrangos veikimu ir jeigu jie nėra kitų asmenų nuosavybė.

Pagal Bendrijų įstatymo 14 straipsnio 1 dalį, bendrijos organai yra: 1) bendrijos narių susirinkimas; 2) vienasmenis – tik bendrijos pirmininkas arba kolegialus – bendrijos valdyba.

VAĮ 11 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad prašymas ar skundas gali būti pateiktas per E. pristatymo sistemą, kitomis elektroninių ryšių priemonėmis, paštu, kreipiantis asmeniškai arba per atstovą. Atstovo teisė atstovauti turi būti įrodoma rašytiniu sutikimu.

Pareiškėjos įgaliotas atstovas pažymėjo, kad pareiškėja kreipėsi į Administraciją kaip sodininkų bendrijos narė ir turėjo teisę reikšti prašymą patikslinti skaitmeninį žemėlapi, įtraukiant ir SB „Vilija“ vandentiekio teritoriją. Komisija nesutinka su šia pareiškėjos pozicija. Byloje nėra duomenų, patvirtinančių, kad pareiškėja yra įgaliota atstovauti SB „Vilija“. Pareiškėja nepateikė sodininkų bendrijos valdymo organo sutikimo atstovauti SB „Vilija“ ir veikti bendrijos organų vardu. Komisija pritaria Sprendime išdėstyta atsakovo pozicijai, jog, nagrinėjamu atveju, pareiškėja neturi pagrindo būti atstove, sprendžiant klausimus, susijusius su SB „Vilija“ teritorijos administravimu bei bendro naudojimo objektų valdymu. Atsakovo pateiktas vertinimas yra pagrįstas taikytinu teisiniu reglamentavimu. Akcentuotina, kad pareiškėjos, kaip bendrijos narės, santykiai su bendrijos valdymo organais dėl bendrosios inžinerinės įrangos – vandentiekio, kuri valdoma bendrosios nuosavybės teise ir reglamentuota CK, nepatenka į šio ginčo nagrinėjimo ribas. Be to, nėra duomenų, kad apskritai pareiškėja su tokio pobūdžio kausimu būtų kreipusis į bendrijos valdymo organus, nes tik jie turi suteiktą teisę veikti bendrijos vardu ir interesais. Atsakovas teisėtai ir pagrįstai sprendė, jog šiuo konkrečiu atveju pareiškėja neturi teisinio pagrindo veikti kaip įgaliota bendrijos atstovė, sprendžiant klausimus, susijusius su sodo teritorijos administravimu bei bendrijos bendrojo naudojimo objektų valdymu.

Kita svarbi aplinkybė, kuria pareiškėja grindžia skundą, kad LVAT 2023 m. gegužės 3 d. sprendime konstatuota, jog įsigyti pareiškėjos siekiamą valstybinės žemės plotą, kuris patenka į skirtingų bendrijų teritorijų ribas, nėra kliūtis rengti žemės sklypo formavimo ir pertvarkymo projektą. Pareiškėjos prašymuose nėra nurodytų aplinkybių, kuriomis ji būtų grindusi prašymą dėl konkrečios individualios jos susidariusios situacijos, kad būtų teikusi prašymą atvykti į vietą, įvertinti faktines aplinkybes ar kt. Pareiškėjos įgalioto atstovo argumentai, kad Administracija žino susidariusią situaciją, kad vilkina sprendimo priėmimą, yra jo situacijos aiškinimas. Šioje byloje nesprenžiamas teismo sprendimo vykdymo klausimas. Pareiškėja teikdama konkrečius prašymus būtent juose ir turi nurodyti aiškų prašymų pagrindimą, kad nekiltų abejonių, kokių aplinkybių pagrindu kreipiamasi į atsakovą su konkrečiu prašymu. Atsakovas įvertino prašymus tinkamai.

Atsakovas Sprendime, be to, pareiškėjai pateikė išsamų paaiškinimą, nurodydamas konkrečias faktines aplinkybes, t. y. kreipėsi ir į SB „Vilija“, paaiškino dėl sodininkų bendrijų generalinių planų, dėl sodininkų bendrijų ribų nustatymo ir keitimo, pacitavo Kadastro nuostatus dėl sodininkų bendrijos pirmininko arba jo įgalioto asmens teisės teikti sodininkų bendrijai priskirtos mėgėjų sodo teritorijos ribų duomenis kadastrų tvarkytojui ir informavo, kad Kadastro nuostatų nustatyta tvarka nustatytus ir pažymėjus kadastro žemėlapyje sodininkų bendrijai skirtos teritorijų ribų duomenis galėtų būti sprendžiamas klausimas dėl žemėlapio tikslinimo, nurodė, kad 2011 m. rugsėjo 24 d. visuotinio narių

susirinkimo protokolas nėra teritorijų planavimo dokumentas, kuriuo vadovaujantis gali būti tikslinama mėgėjų sodo teritorijos riba.

Komisija vertina, kad šiuo atveju atsakovas pareiškėjai teikė išsamią informacijos dėl jos keliamo klausimo. Taigi, atsakovas garantavo VAĮ 3 straipsnyje nustatyto išsamumo principo, kuris įpareigoja viešojo administravimo subjektą į prašymą ar skundą atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį, įgyvendinimą, o taip pat užtikrino ir gero administravimo principo reikalavimų laikymąsi.

Skundžiamu sprendimu atsakovas pareiškėją informavo, kad sodininkų bendrijos ribos miesto skaitmeniniame žemėlapyje buvo pažymėtos vadovaujantis sodininkų bendrijos generaliniais planais, taip pat buvo paaiškinta, kokiomis teisės aktų nuostatomis vadovaujantis buvo rengiami sodininkų bendrijų generaliniai planai ir kokius veiksmus sodininkų bendrija (jos pirmininkas ar sodininkų bendrijos įgaliotas asmuo) turėtų atlikti, siekiant pažymėti sodininkų bendrijai priskirtos mėgėjų sodo teritorijos ribas nekilnojamojo turto kadastro žemėlapyje. Šiuo atveju nesutiktina su pareiškėja, kad atsakovas ją įpareigojo atlikti SB „Vilija“ kadastrinio žemėlapio rengimą. Kaip jau minėta, šiuo aspektu atsakovas tik pateikė pareiškėjai išsamią informaciją.

Skunde pareiškėja nurodo, kad Administracija, gavusi pareiškėjos prašymą dėl laisvos valstybinės žemės įsigijimo, tikslino SB „Vilija“ ribas, duodama administracinį nurodymą SĮ „Vilniaus planas“, tačiau jokių duomenų, kurie patvirtintų minėtą aplinkybę, pareiškėjai nepateikė. Byloje esantys duomenys patvirtina, kad Administracija, 2023 m. rugpjūčio 22 d. gavusi pareiškėjos prašymą, 2023 m. spalio 18 d. raštu kreipėsi į SB „Draugystė“, prašydama informuoti, ar ties bendrijos riba įrengtu vandentiekiu naudojasi SB „Draugystė“ nariai, tačiau duomenų, kad atsakovas kreipėsi į SĮ „Vilniaus planas“ dėl SB „Vilija“ ribų tikslinimo, byloje nėra. Administracija rašytiniuose paaiškinimuose pažymėjo, kad Administracijoje nebuvo priimtas joks atskiras sprendimas, kurio pagrindu būtų buvę atlikti sodininkų bendrijų aplinkinių ribų pakeitimai ar patikslinimai. Buvo nustatyta, kad skaitmeniniame žemėlapyje galimai netiksliai pažymėtos SB „Draugystė“ ir „Vilija“ ribos (jos pažymėtos taip, kad neatitinka generalinių planų sprendinių). Dėl šios priežasties Administracijos Žemės tvarkymo ir administravimo skyrius 2021 m. sausio 4 d. tarnybiniu raštu kreipėsi į skaitmeninį žemėlapi administruojančią SĮ „Vilniaus planas“ (dabar UAB „ID Vilnius“) su prašymu Vilniaus miesto suvestiniame skaitmeniniame žemėlapyje patikslinti SB „Vilija“ ir „Draugystė“ aplinkines ribas taip, kad GIS esantys duomenys atitiktų sodininkų bendrijų „Vilija“ ir „Draugystė“ generalinių planų sprendinius. Taigi, nagrinėjamu atveju minėtų sodininkų bendrijų ribos, nustatytos minėtais administraciniais sprendimais ir suplanuotos generaliniais planais nebuvo ir negalėjo būti keičiamos. Šiuo atveju tai buvo tik patikslinti Vilniaus miesto skaitmeninio žemėlapio, kaip pagalbinės priemonės, duomenys, tačiau duomenų, patvirtinančių, kad būtų tikslintos SB „Vilija“ ribos, byloje nėra. Pareiškėja nepateikė argumentų, kurie paneigtų atsakovo išdėstytą poziciją.

Skunde pareiškėja taip pat nurodo, jog nesutinka su tuo, jog administracinių paslaugų teisenos tvarka padarytas klaidas ji turi taisyti, atliekant visos bendrijos kadastrinius matavimus, net ir neturėdama tam įgaliojimų.

Kaip matyti iš skundžiamo sprendimo turinio, Administracija pareiškėjai paaiškino, kaip buvo pažymėtos SB „Vilija“ ribos miesto skaitmeniniame žemėlapyje, taip pat nurodė, kokiais teisės aktais vadovaujantis ir kokie veiksmai turėtų būti atlikti pažymint sodininkų bendrijos ribą nekilnojamojo turto kadastro žemėlapyje, tačiau Sprendime nebuvo nurodyta, kad pareiškėja turi atlikti SB „Vilija“ kadastrinius matavimus. Skundo argumentus pareiškėja grindžia LVAT 2023 m. gegužės 3 d. sprendimu, kuriame teismas konstatavo, jog dalis pareiškėjos pageidaujamo įsigyti valstybinės žemės ploto patenka į SB „Vilija“ teritoriją, kita dalis į SB „Draugystė“ teritoriją. Taigi, pareiškėjos nurodytas LVAT 2023 m. gegužės 3 d. sprendimas patvirtina, jog valstybinės žemės plotas, kuriame nutiestas vandentiekis ir kurį pareiškėja prašo priskirti SB „Vilija“, patikslinant miesto skaitmeninį žemėlapi, priklauso abiem sodininkų bendrijoms, todėl pareiškėjos argumentai, kad pažymint SB „Vilija“ ribas miesto skaitmeniniame žemėlapyje buvo padarytos klaidos, laikytinas nepagrįstu. Be to, pareiškėjos nurodytas SB „Vilija“ 2015 m. lapkričio 22 d. raštas, kuriame nurodytas SB „Vilija“

bendro naudojimo objektų sąrašas (b. l. 19) bei SB „Vilija 2011 m. rugsėjo 24 d. protokolai, kuriuo, be kitų klausimų, buvo svarstytas SB „Vilija“ žaliųjų juostų išpirkimas ir nutarta leisti išpirkti žaliąsias juostas, numatant servitutą po 0,5 m į abi puses nuo vamzdžio ašinės linijos (b. l. 20–22), nėra teritorijų planavimo dokumentai, kurių pagrindu galėtų būti tikslinamos SB „Vilija“ ribos, taip pat, nepatvirtina pareiškėjos skundo argumentų, jog atsakovui tikslinant Vilniaus miesto skaitmeninį žemėlapi 2020 m.–2021 m. padaryta faktinių klaidų ir neatitikimų SB „Vilija“ teritorijoje numatant vandentiekį kitoje bendrijoje. Pareiškėja Komisijai pateiktame 2023 m. sausio 26 d. prašyme (laikytinas rašymo apsirikimu, prašymas registruotas 2024 m. sausio 30 d.) dėl Administracijos pateiktų klaidinančių ir tikrovės neatitinkančių duomenų dėl ribų tikslinimo, rėmėsi Komisijos 2021 m. gegužės 3 d. sprendimu byloje AG-233/06-2021) (b. l. 89), pateikdama šio sprendimo 1 lapą, kuris yra Komisijos sprendimo aprašomosios dalies elementas, t. y. pareiškėjos skundo argumentacija, nurodant, jog Administracijos Žemės Tvarkymo ir administravimo skyrius 2021 m. sausio 4 d. elektroniniu paštu, tarnybiniu raštu A121-79/21(2.14.212-ŽEM) kreipėsi į SĮ „Vilniaus planas“ dėl SB „Vilija“ ir „Draugystė“ aplinkinių ribų Vilniaus miesto skaitmeniniame suvestiniame žemėlapyje patikslinimo. Šios aplinkybės buvo nurodytos pareiškėjos skunde, kuriuo ji kėlė ginčą dėl žemės sklypo formavimo ir pertvarkymo projekto rengimo. Atsakovas papildomuose paaiškinimuose taip pat rėmėsi šiuo raštu ir detaliau paaiškino situaciją, nurodydama, jog sodininkų bendrijos suplanuotos administraciniais sprendimais ir generaliniais planais negalėjo ir nebuvo keičiamos, o buvo tik patikslinti skaitmeninio žemėlapio, kaip pagalbinės priemonės, duomenys, kad atitiktų generalinio plano duomenis. Paminėjo ir tai, kad SĮ „Vilniaus planas“ neturi jokių įgaliojimų priimti sprendimus dėl sodininkų bendrijų aplinkinių ribų keitimo (b. l. 91–95). Komisija neturi teisinio pagrindo abejoti atsakovo pozicija. Šiuo atveju pareiškėjos argumentai dėl klaidos, kurią turi atsakovas ištaisyti, nėra teisiškai pagrįsti. Tos aplinkybės, kurios buvo vertintos kitose bylose ir kiti procesiniai priimti sprendimai, nėra atsakovo veiksmų vertinimo tąsa. Šiuo atveju yra vertinama konkreti situacija, t. y. pareiškėjos prašymų turinys į kuriuos atsakovas atsakė skundžiamu sprendimu.

Pareiškėjos nuomone, skundžiamas sprendimas neatitinka VAI 10 straipsnio 5 dalyje nustatytų reikalavimų, keliamų individualiam administraciniam aktui. Komisija minėtu pareiškėjos argumentu nesutinka.

VAI 10 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad administraciniame sprendime turi būti nurodyta, be kita ko, ir administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės; administracinio sprendimo motyvai (5–6 punktai).

LVAT savo jurisprudencijoje yra konstatavęs, kad VAI 8 straipsnio (dabar galiojančios redakcijos VAI 10 straipsnio) nuostatos reiškia, jog akte turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi, priimdamas administracinį aktą; motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų reikalavimų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (žr., pvz., LVAT 2010 m. spalio 14 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A502-1037/2010 ir kt.). Pagal suformuotą LVAT praktiką nuostata, kad individualus administracinis aktas turi būti pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis, įpareigoja viešojo administravimo subjektus motyvuoti priimamus sprendimus, t. y. pagrįsti nustatytais objektyviais duomenimis (faktais) ir konkrečiai nurodytomis atitinkamų teisės aktų normomis. Teisinio bei faktinio pagrindimų nebuvimas yra esminis trūkumas ir esminis VAI 8 (dabar galiojančio VAI 10) straipsnio pažeidimas bei, kaip savarankiškas pagrindas, suponuoja skundžiamo sprendimo naikinimą (žr., pvz., 2015 m. kovo 23 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-692-556/2015).

Taigi, vertinant anksčiau nurodytą LVAT teisminę praktiką, matyti, kad viešojo administravimo subjekto priimami sprendimai turi būti pagrįsti tiek nustatytų faktų visuma, tiek ir taikytinu teisiniu reglamentavimu, individualizuojant situaciją ir išdėstant motyvą pačiame skundžiamame sprendime. Jokių neaiškumų dėl ginčijamo akto motyvacijos neturi kilti.

Kaip matyti iš skundžiamo sprendimo, Administracija įvertino pareiškėjos prašymus bei su jais pateiktus dokumentus ir dėl jų pateikė išsamius argumentus Sprendime. Dėl anksčiau nustatytų

aplinkybių, Komisija prieina prie išvados, kad Administracija tinkamai išnagrinėjo pareiškėjos prašymus, nurodė tiek nustatytus faktus, tiek ir teisinį pagrindimą, todėl ginčijamas sprendimas atitinka VAI 10 straipsnio 5 dalies 5–6 punktų reikalavimus ir nėra teisinio pagrindo jį naikinti. Taip pat nėra pagrindo tenkinti ir pareiškėjos išvestinį reikalavimą įpareigoti Administraciją priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą, todėl pareiškėjos skundas atmestinas kaip nepagrįstas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

Pareiškėjos A. R. skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimas per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos gali būti skundžiamas Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Inga Lipnickienė

Komisijos nariai

Remigijus Kalašnykas

Mindaugas Siaurys